

prima instanță, Judecătoria Comercială de Circumscripție
judecător: Z. Talpalaru
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

dosarul nr. 2rac-435/2016

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „General Media Group” cu privire la apărarea reputației profesionale în activitatea de întreprinzător, obligarea să dezmință informația publicată pe site-ul www.publika.md ce lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională, și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu menținerea hotărârii Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 21 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La 11 ianuarie 2016, reclamanta BC „Moldindconbank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „General Media Grup” cu privire la apărarea reputației profesionale în activitatea de întreprinzător, obligarea de a dezminți informația ce lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională a BC „Moldindconbank” SA răspândită prin publicarea pe site-ul www.publika.md a articolului sub denumirea „O bancă germană a închis conturile Moldindconbank. Explicația specialiștilor”, în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 100 lei.

În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că, la 05 noiembrie 2015 pe site-ul www.publika.md a fost publicat articolul cu titlul „O bancă germană a închis conturile Moldindconbank. Explicația specialiștilor”. Unele cuvinte, expresii și informații din acest articol publicat pe site-ul menționat poartă un caracter pronunțat de ponegrire, deoarece nu corespunde realității, lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a BC „Moldindconbank” SA.

Susține că, caracterul pronunțat al ponegririi se găsește în cuvintele „O bancă germană a închis conturile Moldindconbank” și anume în acest conținut se

vede imaginea denigratoare, fiindcă închiderea acestor conturi nu a fost efectuată în pofida unei pedepse, dar în pofida relațiilor bilaterale de business între doi agenți economici.

Iar, presa www.publika.md prin calomnia sa a discreditat reputația profesională a reclamantei, aducând în fața clienților săi dubii de a colabora cu BC „Moldindconbank” SA.

La fel se atestă denigrarea în articolul în care în lipsa unor probe scrise și dovezi, se indică: „... Economisții susțin că închiderea conturilor corespondente ar fi legată de operațiunile de spălare de bani, „Spălătoria rusească”: Moscova - Riga via Chișinău”. Această schema, utilizată între 2010-2013, era creată de cinci companii rusești, inclusiv Moldindconbank din Republica Moldova (controlată de omul de afaceri moldovean Veaceslav Platon” - afirmațiile de ponegrire a BC „Moldindconbank” SA sunt totalmente false.

Consideră că, au fost formulate și susținute afirmații și acuzații grave care vizează activitatea BC „Moldindconbank” SA, fiind niște acuzații lipsite de suport probatoriu, urmărindu-se doar crearea unei imagini negative uneia dintre cele mai mari Bănci din Republica Moldova, afirmații ce depășesc limita libertății de exprimare și nu justifică un interes public.

Afirmă reclamanta că, astfel de afirmații creează impresia publicului, că acuzațiile înaintate constituie fapte stabilite și nu sunt puse la îndoială, afirmații care sunt susceptibile demonstrării și care nu cad sub incidența art. 10 CEDO, deoarece nu au o bază factuală suficientă, luând în considerație gravitatea acestora. Expresiile respective față de BC „Moldindconbank” SA aduc atingere reputației în exercitarea activității bancare pe piața națională.

Ca exemplu indică reclamanta că, site-ul www.point.md la primirea cererii prealabile împreună cu dezmințirea solicitată de către BC „Moldindconbank” SA a dezmințit deja pe site-ul său publicația denigratoare. Aceasta confirmă că, presa a acționat fără a se documenta și fără a verifica denigrările publicate în adresa BC „Moldindconbank” SA.

A mai invocat că, conform art. 3 alin. (3) din Legea privind libertatea de exprimare, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Totodată susține că, potrivit art. 7 din Lege, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte (eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită) poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. Persoana

care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Prevederile Codului Civil, art. 16 stipulează că, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspândit-o nu dovedește că ea corespunde realității.

Cât privește, termenul de prescripție, reclamanta menționează că, a probat prin înscrisuri neomiterea lui, în acest sens afirmațiile părții pite au fost combătute.

Astfel, informațiile cu privire la BC „Moldindconbank” SA difuzate pe site-ul www.publika.md în articolul intitulat „O bancă germană a închis conturile Moldindconbank. Explicația specialiștilor” corespund cerințelor prevăzute de art. 7 alin. (2) a Legii privind libertatea de exprimare pentru ce și solicită constatarea neveridicității informațiilor publicate și obligarea pârâtei să dezmință informația publicată pe site-ul www.publika.md ce lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantei în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii.

Prin hotărârea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 21 martie 2016, s-a respins acțiunea ca fiind tardivă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 martie 2016, BC „Moldindconbank” SA a declarat apel, solicitând casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 s-a respins apelul declarat de BC „Moldindconbank” SA și s-a menținut hotărârea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 21 martie 2016.

La 18 august 2016, BC „Moldindconbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 și a hotărârii Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 21 martie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, o consideră ilegală și nefondată, deoarece în esență aceasta, a reprodus hotărârea primei instanțe comițând aceiași greșală a normelor materiale și procedurale la soluționarea pricinii prin menținerea hotărârii primei instanțe în vigoare cu titlu de tardivitate.

Susține că, instanța de apel a dat apreciere prin prisma art. 274 alin. (1) Cod Civil, suspendarea curgerii termenului de prescripție extinctivă ce nu este aplicabil în cazul speței noastre.

Astfel, consideră că a fost încălcat art. 20 Constituția Republicii Moldova, conform căruia orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngradi accesul la justiție.

Mai mult ca atât, susține că, instanța de apel eronat a dat apreciere circumstanțelor în cauză, abordând speța dată prin prisma art. 274 alin. 1 Cod Civil, care nu este aplicabilă în situația dată.

Susține că, conform jurisprudenței CEDO, dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului ca o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 18 august 2016, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 este depus în termen, în cazul în care copia deciziei a fost expediată în adresa părților la 04 august 2016 (f.d. 104).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de BC „Moldindconbank” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de BC „Moldindconbank” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de BC „Moldindconbank” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Druță

Galina Stratulat